

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาแบ่งเป็น 4 หัวข้อดังต่อไปนี้

- 4.1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรของเกษตรกรผู้ผลิตยางพาราก่อนด้วย
- 4.2 มูลเหตุในการตัดสินใจผลิตยางพาราในรูปแบบยางก้อนถ้วย
- 4.3 ศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตยางพาราในรูปแบบยางก้อนถ้วย
- 4.4 ปัญหา – อุปสรรค ในการผลิตยางพาราก่อนด้วย ความต้องการของเกษตรกร

ทัศนคติ ประเด็นแรงจูงใจด้านตลาดและราคา

4.1 ข้อมูลทั่วไป ของเกษตรกรผู้ผลิตยางพาราในรูปแบบยางก้อนถ้วย

ในการศึกษาข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรผู้ผลิตยางพาราก่อนด้วย โดยจะเก็บแบบสอบถามจากเกษตรกรผู้เป็นเจ้าของสวนยางพาราโดยตรง จากการเก็บแบบสอบถามพบว่า เกษตรกรที่เป็นหัวหน้าครอบครัวและเป็นเจ้าของสวนยางพาราส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 227 ราย หรือ 94.6 เปอร์เซ็นต์ และเป็นเพศหญิงมีจำนวน 13 ราย หรือ 5.4 เปอร์เซ็นต์ แสดงว่าเจ้าของสวนยางพาราส่วนใหญ่ในเขตพื้นที่อำเภอรัตนวาปี เป็นเพศชาย อายุของเกษตรกรที่เป็นเพศชายมีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ 43 ปี ส่วนเกษตรกรที่เป็นเพศหญิงมีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ 37 ปี และรายละเอียดในข้อมูลทั่วไป ต่างๆ จะทำการแจกแจง ข้อมูลดังนี้

4.1.1 ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 240 ตัวอย่าง เพื่อศึกษาระดับการศึกษาของเกษตรกรที่ปลูกยางพาราในพื้นที่อำเภอรัตนวาปี เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปลูกยางพาราและระดับการศึกษาว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร ในการผลิตยางพาราก่อนด้วย จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรที่ผลิตยางพารามีการศึกษาอยู่ในระดับ ประถมศึกษาปีที่ 4-6 มีจำนวนมากที่สุด คือ 84 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 7 เปอร์เซ็นต์ และอันดับสามคือมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 5 เปอร์เซ็นต์ โดยรายละเอียดอยู่ในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ระดับการศึกษาของเกษตรกรจำแนกตามขนาดกลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา

(หน่วย : ราย)

ระดับการศึกษา	เกษตรกรที่ปลูกยางพารา		
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	รวม
ประถมศึกษา	93(77.5)	88(73.3)	181(75.4)
มัธยมศึกษาตอนต้น	17(14.1)	21(17.5)	38(15.8)
มัธยมศึกษาตอนปลาย	8(6.6)	6(5)	14(5.8)
ปริญญาตรี	2(1.6)	5(4.1)	7(2.9)
รวม	120(100)	120(100)	240(100)

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ

จากตารางที่ 4.1 พบว่าระดับการศึกษาของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราอยู่ในระดับประถมศึกษา มากที่สุด ถึงร้อยละ 75 จากเกษตรกรทั้งหมด แสดงให้เห็นว่าวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรส่วนใหญ่ในด้านการศึกษาที่มีการศึกษาที่อยู่ในระดับพื้นฐานเท่านั้น สาเหตุที่เป็นอย่างนี้ เพราะในสมัยก่อนนั้น ค่านิยมส่วนใหญ่ของคนในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคายนั้น ไม่ให้ความสำคัญกับการศึกษามากนักโดยเฉพาะในเขตที่อยู่ในพื้นที่เขตอำเภอที่อยู่ห่างไกลจากตัวจังหวัดหนองคาย และด้วยปัญหาความยากจน จึงทำให้โอกาสที่จะศึกษาในระดับที่สูงเป็นเรื่องยาก นอกจากจะเป็นครอบครัวในระดับปานขึ้นไป จึงจะมีโอกาสได้เรียนในระดับที่สูงขึ้น จึงทำให้เกษตรกรส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาเป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตามในปัจจุบันได้มีการเพิ่มระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการเรียนอย่างต่ำ 15 ปี จะสามารถช่วยยกระดับการศึกษาขึ้นได้

4.1.2 สมาชิกและแรงงานที่กรีดยางในครัวเรือน

จากการเก็บแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรผู้ผลิตยางพาราเบื้องต้นพบว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ยของเกษตรกรคือ 4 คน และแรงงานในการกรีดยางพาราของเกษตรกรเฉลี่ยคือ แรงงาน 2 คนต่อครัวเรือน จากข้อมูลเฉลี่ยที่ได้พบว่า เกษตรกรหนึ่งครัวเรือน มีสมาชิกอยู่ที่ 4 คน ซึ่งถือว่าเป็นครอบครัวขนาดเล็ก และรายได้จากการกรีดยางพารา สามารถดูแลคนในครอบครัวได้ และจำนวนแรงงานโดยเฉลี่ยคือ 2 คนต่อครัวเรือน สาเหตุที่สามารถใช้จำนวนแรงงานในครอบครัวโดยตรงนั้น เนื่องมาจากการกรีดยางพาราเบื้องต้น ใช้เวลาในการผลิตที่น้อย

เพราะไม่ต้องใช้เวลาและแรงงานในการทำกระบวนการผลิตเช่นเดียวกับการผลิตยางพาราแผ่นดิน จึงทำให้ประหยัดแรงงานที่จะใช้ในการผลิต

แต่เกษตรกรอีกจำนวน 13 ราย จากทั้งหมด 240 ราย มีการจ้างแรงงานในการกรีดยางพาราเพื่อผลิตยางพาราก่อนด้วย หรือเฉลี่ยประมาณ 5.4 เปอร์เซ็นต์ และจำนวนแรงงานที่จ้างเฉลี่ยอยู่ที่ 3 คนต่อหนึ่งสวนยาง และผลตอบแทนที่มีการแบ่งปันอัตราผลตอบแทนคือ เกษตรกรจำนวน 5 ราย ให้ผลตอบแทนคือ 50 : 50 เปอร์เซ็นต์ และเกษตรกรจำนวน 8 ราย ให้ผลตอบแทนคือ 60 : 40 เปอร์เซ็นต์ โดยจากการสัมภาษณ์เกษตรกรทั้ง 13 รายกล่าวว่า ที่มีความจำเป็นต้องจ้างแรงงานเพราะตนเองประกอบอาชีพอื่น และไม่มีเวลาในการกรีดยาง และเกษตรกรที่ผลิตยางพาราก่อนด้วยเองกล่าวว่าสาเหตุเพราะการกรีดยางพาราก่อนด้วยนั้นใช้แรงงานในการผลิตที่น้อยเพราะไม่ต้องใช้เวลาในการผลิตมากเหมือนการผลิตยางแผ่นดิน อีกทั้งเกษตรกรไม่ได้ประกอบอาชีพอื่นหรือถ้าหากมีอาชีพอื่น การกรีดยางพาราส่วนใหญ่กรีดยางในเวลาว่าง จึงไม่ส่งผลกระทบต่องานอื่นที่ทำ เกษตรกรจึงนิยมที่จะกรีดยางพาราด้วยตนเอง ใช้แรงงานภายในครัวเรือน รายได้ที่ได้จากการกรีดยางพารานั้นก็เป็นรายได้ในครัวเรือนเพียงอย่างเดียว

4.1.3 อาชีพอื่นก่อนและหลังการประกอบอาชีพเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา

ก่อนที่จะประกอบอาชีพเกษตรกรผลิตยางพาราก่อนด้วย เกษตรกรก็มีอาชีพต่างๆที่แตกต่างกันไป แต่หลังจากทำการกรีดยางพาราแล้วเกษตรกรจำนวน 167 คนหรือประมาณ 70 เปอร์เซ็นต์ของเกษตรกรที่ผลิตยางพาราก่อนด้วยไม่ประกอบอาชีพอื่น แต่เกษตรกรที่เหลืออีกจำนวน 73 คน หรือประมาณ 30 เปอร์เซ็นต์ประกอบอาชีพอื่นด้วย

ตารางที่ 4.2 อาชีพอื่นก่อนที่เกษตรกรจะปลูกยางพารา

(หน่วย : ราย)

อาชีพอื่นก่อนกรีดยางพารา	เกษตรกรที่ปลูกยางพารา
ทำนาข้าว	110(45.8)
ค้าขาย	6(2.5)
ปลูกสับปะรด	40(16.6)
เลี้ยงหมู	15(6.3)
เลี้ยงวัว	13(5.4)
รับจ้างทั่วไป	44(18.3)
พนักงานบริษัท	7(2.9)
รับราชการ	5(2.1)
รวม	240(100)

ที่มา : จากการคำนวณ

จากข้อมูลพบว่า เกษตรกรที่ผลิตยางพาราก่อนด้วยนั้นมีอาชีพอื่นก่อนจะมากรีดยางพารา คือ การทำนาข้าว มากถึง 45.8 เปอร์เซ็นต์ แล้วจึงเปลี่ยนมากรีดยางพารา อันดับที่ 2 คืออาชีพ รับจ้างทั่วไป 18.3 เปอร์เซ็นต์ อันดับ 3 คืออาชีพเกษตรกร โดยปลูกสับปะรด 16.6 เปอร์เซ็นต์ ส่วนอาชีพที่เหลือรองลงมาตามลำดับคือ เลี้ยงหมู เลี้ยงวัว พนักงานบริษัท ค้าขาย และรับราชการ จากข้อมูลจะเห็นได้ว่า อาชีพอื่นก่อนจะมาเป็นเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราส่วนใหญ่ เป็นอาชีพที่เกี่ยวข้องกับอาชีพเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะการทำนา ซึ่งมีมากที่สุด ส่วนอาชีพอื่นที่นอกเหนือจากอาชีพเกษตรกรรมมีสัดส่วนที่ค่อนข้างน้อย แสดงให้เห็นว่าพื้นฐานของการปลูกยางพาราเกิดจากการมีประสบการณ์ด้านเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ แล้วจึงหันมายึดอาชีพการปลูกยางพาราเป็นอีก 1 อาชีพหลัก

รายได้เฉลี่ยต่อปีก่อนประกอบอาชีพผลิตยางพาราก่อนด้วย

รายได้เฉลี่ยต่อปีก่อนจากเกษตรกรที่ปลูกยางพาราก่อนทำการกรีดยางพารานั้น จากการเก็บแบบสอบถามจากเกษตรกรจำนวน 240 ชุด พบว่า รายได้เฉลี่ยของเกษตรกรอยู่ที่ปีละ 62,314 บาท ต่อปี ต่อครัวเรือน

ตารางที่ 4.3 อาชีพอื่นหลังจากที่เกษตรกรผลิตยางพาราก่อนด้วย

(หน่วย : ราย)

อาชีพอื่นหลังกรีดยางพารา	เกษตรกรที่ปลูกยางพารา
ทำนา	44(60.2)
ค้าขาย	6 (8.2)
รับจ้างทั่วไป	4 (5.4)
เลี้ยงหมู	2 (2.7)
ปลูกสับปะรด	12(16.5)
รับราชการ	5(6.8)
รวม	73(100)

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ

จากข้อมูลในตารางที่ 4.3 พบว่า หลังจากทำการกรีดยางพาราเพื่อผลิตยางพาราก่อนด้วยแล้ว เกษตรกรจำนวน 167 คนยึดอาชีพ เกษตรกรผลิตยางก่อนด้วยอย่างเดียว โดยไม่ประกอบอาชีพอื่น ประมาณ 70 เปอร์เซ็นต์ของเกษตรกรทั้งหมดที่ได้เก็บข้อมูลมา มีเกษตรกรเพียงแค่ 73 ราย หรือ

ประมาณ 30 เปอร์เซ็นต์ ที่ประกอบอาชีพอื่นนอกเหนือจากการผลิตยางก้อนถ้วย โดยเกษตรกร 73 รายนี้ หรือ 30 เปอร์เซ็นต์ของเกษตรกรทั้งหมดที่ได้กรอกแบบสอบถาม ยังคงเป็นการทำนาที่เป็นอาชีพอื่นที่ทำมากที่สุด มีเกษตรกรถึง 44 ราย หรือ ประมาณ 60.2 เปอร์เซ็นต์ ที่ทำนาควบคู่กับการกรีดยางพารา อาชีพอื่นที่ประกอบอันดับที่ 2 คือ การปลูกสับปะรด มีเกษตรกร 12 ราย หรือ ประมาณ 16.5 เปอร์เซ็นต์ ที่ปลูกสับปะรด และอันดับที่ 3 คือ ค้าขาย มีเกษตรกร 6 ราย หรือ ประมาณ 8.2 เปอร์เซ็นต์ ส่วนที่เหลือรองลงมาตามลำดับได้แก่ รับราชการ รับจ้างทั่วไป และเลี้ยงหมูตามลำดับ

เมื่อหลังจากประกอบอาชีพเกษตรกรในการกรีดยางพาราแล้ว ส่วนใหญ่ยึดอาชีพการกรีดยางพาราเป็นหลัก แสดงให้เห็นว่า อาชีพเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราเป็นอาชีพที่มีรายได้ดี จนเกษตรกรสามารถเลี้ยงครีวเรือนของตนเองได้ จึงไม่จำเป็นต้องพึ่งพาอาชีพอื่นนอกจากนี้ เพราะด้วยปัจจัยต่างๆ เช่น ราคาผลผลิตในปัจจุบันที่มีราคาในการขายที่สูง เป็นต้น ทำให้เกษตรกรเลือกที่จะประกอบอาชีพผลิตยางก้อนถ้วยเพียงอย่างเดียว ก็เพียงพอต่อการดำรงชีพในปัจจุบัน และอีกปัจจัยที่เกษตรกรประกอบอาชีพเพียงอย่างเดียว เพราะที่ดินที่เคยประกอบอาชีพอื่น เช่น พื้นที่ทำนา พื้นที่ปลูกสับปะรด เป็นต้น ได้ถูกเปลี่ยนให้เป็นพื้นที่ปลูกยางพาราแทน จึงทำให้เกษตรกรต้องประกอบอาชีพเพียงอย่างเดียว

4.1.4 ปัจจัยในการเลือกอาชีพเกษตรกรผู้ผลิตยางพารา

สาเหตุที่เกษตรกรเลือกอาชีพการปลูกยางพาราเพราะเกษตรกรต้องการเพิ่มรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว เพราะการผลิตยางพารานั้นมีผลตอบแทนที่ดีกว่าการประกอบอาชีพเกษตรกรอื่น โดยพื้นฐานด้านความเป็นอยู่ เกษตรกรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรมาก่อนแล้ว เกษตรกรจึงให้ความสนใจในการผลิตยางพารา เพราะดูแลง่ายให้ผลผลิตที่คุ้มค่ามากกว่า ช่วยให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะรายได้ที่มากกว่าอาชีพเกษตรกรอื่นมาก ประกอบกับความรู้ ทักษะที่มีในการทำงานด้านเกษตรกรรม จึงเป็นปัจจัยหลักที่ช่วยให้เกษตรกรหันมาปลูกยางพารากันอย่างแพร่หลาย ทำให้พื้นที่ส่วนใหญ่ที่เคยว่างเปล่า หรือเป็นพื้นที่สำหรับทำนา ถูกปรับเปลี่ยนให้มาเป็นพื้นที่ปลูกยางพารา

4.2 มุลเหตุในการตัดสินใจผลิตยางพาราในรูปแบบยางก้อนถ้วย และข้อมูลในการกรีดยางพาราของเกษตรกรในเขตพื้นที่อำเภอรัตนวาปี

4.2.1 มุลเหตุในการเลือกผลิตยางพาราในรูปแบบยางก้อนถ้วย

ในการผลิตยางพาราก้อนถ้วยนั้นเป็นวิธีการผลิตที่เกษตรกรนิยมมากในเขตพื้นที่อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย ทั้งที่ทางกรมส่งเสริมการเกษตรก็ไม่ได้ออกมาสนับสนุนให้เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราผลิตยางพาราในรูปแบบยางก้อนถ้วย แต่เกษตรกรก็ยังผลิตยางก้อนถ้วยกันอย่างแพร่หลายในหัวข้อนี้จึงเป็นการหาคำตอบตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่าสาเหตุหลักในการผลิตยางพาราก้อนถ้วยของเกษตรกรว่ามีเหตุผลประการใด จึงเลือกที่จะผลิตยางพาราในรูปแบบยางก้อนถ้วย โดยจะแสดงข้อมูลจากตารางที่ 4.4 ดังนี้

ตารางที่ 4.4 สาเหตุในการเลือกผลิตยางก้อนถ้วย

(หน่วย : เปอร์เซ็นต์)

สาเหตุในการเลือกผลิตยางก้อนถ้วย	เกษตรกรที่ปลูกยางพารา
ประหยัดต้นทุน	34
ประหยัดเวลาในการผลิต	29
มีความถนัดในการผลิตในรูปแบบยางก้อนถ้วย	18
สะดวกต่อการขายผลผลิต	13
ตลาดที่รองรับการขายผลผลิตมีอยู่มาก	6
รวม	100

ที่มา : จากการคำนวณ

จากการสอบถามเกษตรกรในพื้นที่ จำนวน 240 ราย พบว่าเกษตรกรที่เลือกวิธีการผลิตยางพาราในรูปแบบยางก้อนถ้วยนั้น มีความคิดเห็นว่าการผลิตยางพาราก้อนถ้วยนั้นเป็นวิธีการที่ประหยัดต้นทุนการผลิตมากที่สุด อันดับที่ 2 ที่เป็นแรงจูงใจให้เกษตรกรผลิตยางพาราก้อนถ้วยคือการประหยัดเวลาในการผลิต ประมาณ 29 เปอร์เซ็นต์ อันดับที่ 3 เกษตรกรมีความถนัดในการผลิตรูปแบบยางก้อนถ้วย ประมาณ 18 เปอร์เซ็นต์ สาเหตุในการเลือกอันดับที่ 4 คือสะดวกต่อการขายผลผลิต ประมาณ 13 เปอร์เซ็นต์ และอันดับที่ 5 มีตลาดที่รองรับผลผลิตอยู่มาก ประมาณ 6 เปอร์เซ็นต์ จึงทำให้เกษตรกรเลือกผลิตในรูปแบบยางก้อนถ้วย

จากข้อมูลดังกล่าว มุลเหตุที่เกษตรกรทำการผลิตยางพาราก้อนถ้วยนั้นมีปัจจัยหลายอย่าง เกษตรกรให้ความเห็นว่า การผลิตยางพาราก้อนถ้วยประหยัดต่อต้นทุนการผลิตมากกว่าการผลิตยางพาราแผ่นดิบ โดยสอดคล้องกับข้อมูลของกรมส่งเสริมการเกษตรดังต่อไปนี้ การผลิตยางแผ่นดิบต้องมีค่าใช้จ่ายในการสร้างโรงเรือนที่ใช้ในการผลิต และสร้างโรงเรือนที่ใช้สำหรับเก็บผลผลิต

ค่าอุปกรณ์ คือ ถาดใส่น้ำยางเพื่อรอการแข็งตัว (ตะกวง) จักรรีดยางแผ่นเรียบ จักรรีดยางแผ่นเพื่อให้เกิดลาย รวมถึงถังสำหรับบรรจุน้ำยาง การผลิตยางแผ่นดิบจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์เหล่านี้ในการผลิต โดยราคารวมของการลงทุนทั้งหมด เฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 150,000 ขึ้นไป การลงทุนจะเพิ่มขึ้นตามขนาดของสวนยาง การผลิตยางพาราก่อนด้วยจะช่วยประหยัดเวลาในการผลิต เนื่องจากไม่ต้องใช้เวลาในการเก็บน้ำยาง และนำไปทำเป็นยางแผ่น สามารถเก็บผลผลิตเพื่อขายได้ทันที โดยการผลิตยางแผ่นดิบใช้เวลาประมาณ 8 – 12 ชั่วโมง ตั้งแต่เริ่มกรีดยางจนถึงผลิตเป็นยางแผ่น แต่ยางพาราก่อนด้วยใช้เวลาผลิตไม่เกิน 4-5 ชั่วโมง (ข้อมูลจาก สถาบันวิจัยยางพารา กรมส่งเสริมการเกษตร)

4.2.2 ผลกระทบที่เกิดจากการกรีดยางพาราก่อนด้วย

ในการผลิตยางพาราก่อนด้วยเกษตรกรจำนวน 176 ราย จากจำนวนเกษตรกรทั้งหมด 240 ราย หรือประมาณ 73 เปอร์เซ็นต์ เห็นด้วยว่าการผลิตยางพาราในรูปแบบยางก้อนถ้วย มีผลกระทบต่อต้นยางพารา และเกษตรกรอีก 64 ราย หรือประมาณ 27 เปอร์เซ็นต์ ไม่เห็นด้วยว่าการผลิตยางพาราในรูปแบบยางพาราก่อนด้วยนี้จะส่งผลกระทบต่อต้นยางพารา โดยปัญหาผลกระทบในการผลิตยางพาราก่อนด้วยนั้น ทางกรมวิชาการเกษตร ได้ชี้แจงมี 4 กรณีหลัก คือ หน้ายางพาราเสียหาย น้ำยางออกน้อยกว่าปกติ เกิดโรคกับต้นยาง และ ต้นยางหยุดให้น้ำยาง โดยข้อมูลอยู่ในตารางที่ 4.5 ดังนี้

ตารางที่ 4.5 ผลกระทบที่เกิดจากการกรีดยางก้อนถ้วย

(หน่วย : เปอร์เซ็นต์)

ผลกระทบที่เกิด	เกษตรกรที่ปลูกยางพารา
หน้ายางพาราเสียหาย	47.1
น้ำยางออกน้อยกว่าปกติ	15.3
เกิดโรคกับต้นยาง	32.9
ต้นยางหยุดให้น้ำยาง	4.5
รวม	100

ที่มา : จากการคำนวณ

เกษตรกรส่วนใหญ่ ประมาณ 73 เปอร์เซ็นต์ทราบถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นหากผลิตในรูปแบบยางก้อนถ้วย แต่เกษตรกรก็ยังคงจะผลิตยางก้อนถ้วยเช่นเดิม ถึงแม้จะมีผลกระทบต่างๆก็ตาม โดยการคำนวณ ปัญหาที่เกษตรกรคิดว่าจะเกิดขึ้นกับต้นยางพาราอันดับที่ 1 คือปัญหาหน้ายางพาราเสียหายเนื่องจากไอระเหย ของน้ำกรดที่จะกระทบกับผิวหน้ายางทำให้หน้ายางมีฤทธิ์เป็นกรด และส่งผลกระทบต่อต้นยาง อันดับที่ 2 คือ ปัญหาการเกิดโรคกับต้นยาง อันดับที่ 3 คือปัญหาน้ำยางออก

น้อยกว่าปกติเพราะการใช้ น้ำกรดในการหยอดลงไปในตัวยาง หรือน้ำกรดอาจจะตกลงโดนพื้นดิน และอันดับที่ 4 คือผลกระทบขั้นวิกฤต จะทำให้ต้นยางพาราหยุดให้น้ำยาง ซึ่งเกษตรกรน้อยมากที่ จะให้ความสำคัญกับปัญหานี้

จากแบบสอบถามจะเห็นว่า ถึงเกษตรกรจะมีความรู้เรื่องผลกระทบจากการผลิตยางพารา ก่อนด้วย แต่เกษตรกรก็ยังคงจะผลิตในรูปแบบนี้ต่อไป ถึงจะมีผลกระทบเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับต้นยางพาราของตนเองก็ตาม

4.2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับการกรีดยาง

เกษตรกรจะกรีดยางพาราเมื่อต้นยางมีอายุ 7 ปี มีจำนวน 74 เปอร์เซ็นต์ อันดับสองคือเริ่มกรีดยางตอนต้นยางมีอายุ 6 ปี มีจำนวน 23 เปอร์เซ็นต์ และกรีดยางเมื่อ ต้นยางมีอายุ 5 ปี จำนวน 3 เปอร์เซ็นต์

ตารางที่ 4.6 อายุต้นยางที่เกษตรกรเริ่มกรีดยาง

(หน่วย : ราย)

เริ่มกรีดยางเมื่อต้นยางมีอายุ	เกษตรกรที่ปลูกยางพารา		
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	รวม
ต้นยางอายุ 5 ปี	4(3.3)	1(0.8)	5(2.08)
ต้นยางอายุ 6 ปี	25(20.8)	17(14.1)	42(17.5)
ต้นยางอายุ 7 ปี	91(75.8)	102(85)	193(80.4)
รวม	120(100)	120(100)	240(100)

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ

จากตารางที่ 4.6 แสดงให้เห็นว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ได้ทำตามขั้นตอนในการใช้เวลาการปลูกประมาณ 7 ปี จึงเริ่มการกรีดยางพาราเพื่อเก็บผลผลิต และเกษตรกรส่วนใหญ่ทราบว่าหากเริ่มกรีดยางตอนที่ต้นยางอายุน้อยกว่า 7 ปี จะทำให้เกิดการเสียหายแก่ต้นยาง เพราะเกิดจากต้นยางจะมีขนาดเล็กเกินไป ทำให้ผลผลิตน้อย และยังเสี่ยงต่อการโคนล้มจากแรงพายุ

เวลาในการกริดขางขงพอร

เนื่องจากการกริดขางพอราก่อนด้วยไม่จำเป็นต้องใช้เวลาในการผลิตมาก เพราะขงก่อนด้วยไม่ต้องใช้เวลานานเหมือนการทำขงพอรแผ่นคิบที่ต้งเก็บน้ำขงมาทำขงแผ่นที่โรงเรือน และใช้เวลาการผลิตอีกหลายชั่วโมงในการทำขงแผ่น จึงทำให้เกษตรกรอาจมีทางเลือกอื่นในด้านเวลาการกริดขางพอรเพื่อเอื้อเพื่อต่อประโยชน์อย่างอื่นให้แก่เกษตรกร ซึ่งจะแสดงให้เห็นเวลาในการผลิตของเกษตรกรจากตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.7 เวลาในการกริดขางพอรขงเกษตรกร

(หน่วย : ราย)

กริดขงในเวลา	เกษตรกรที่ปลูกขงพอร
กริดขงเช้า	14(5.8)
กริดขงเที่ยง	3(1.25)
กริดขงเย็น	5(2.1)
ขงกลางคิน	218(90.8)
รวม	240(100)

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ

จากตารางที่ 4.7 จะเห็นว่าเกษตรกรจำนวน 218 ราย กริดขงในช่วงเวลาตอนกลางคิน เพราะจะทำให้น้ำขงออกมากเนื่องจากอากาศในช่วงเวลากลางคินจะเย็นกว่าปกติ แต่เกษตรกรบางส่วนก็จะกริดขงในช่วงอื่นนอกเหนือจากช่วงเวลากลางคิน แต่ยังมีจำนวนที่น้อยมาก หากเทียบเป็นเปอร์เซ็นต์ จากจำนวนเกษตรกร 240 ราย

ระบบวันในการกริดขางพอราก่อนด้วย

การศึกษาระบบวันในการกริดขางพอร โดยทำการเก็บข้อมูลเรื่องระบบวันในการกริด

เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.8 ระบบวันในการกรีดยางพารา

(หน่วย : ราย)

ระบบวันในการกรีดยางพารา	เกษตรกรที่ปลูกยางพารา		
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	รวม
กรีดยาง 1 วันหยุด 1 วัน	0	2(1.6)	2(0.8)
กรีดยาง 2 วันหยุด 1 วัน	109(90.8)	115(95.8)	224(93.3)
กรีดยาง 3 วันหยุด 1 วัน	11(9.1)	3(2.5)	14(5.8)
รวม	120(100)	120(100)	240(100)

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ

ระบบวันในการกรีดยางพาราของเกษตรกรที่ผลิตยางพาราก่อนด้วย เกษตรกรจำนวน 224 ราย หรือประมาณ 93.3 เปอร์เซ็นต์ ใช้ระบบการกรีดยางแบบ กรีดยาง 2 วัน หยุด 1 วัน และเกษตรกรจำนวน 14 ราย หรือประมาณ 5.8 เปอร์เซ็นต์ ใช้ระบบการกรีดยางแบบ 3 วันหยุด หนึ่งวัน แบบที่นิยมน้อยที่สุด มีเกษตรกรเพียงแค่ 2 รายเท่านั้น ที่กรีดยางในระบบการกรีดยางแบบ 1 วันหยุด 1 วัน

จากข้อมูลในข้างต้น พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ยังคงใช้ระบบวันในการกรีดยางที่เป็นมาตรฐานตามหลักวิชาการในการกรีดยางพาราเพื่อผลิตยางก่อนด้วย เพราะถ้าหากกรีดยางในปริมาณมากเกินไปที่กรมวิชาการระบุไว้ จะทำให้ต้นยางเสียหายได้ในอนาคต

ความถี่ในการขายผลผลิต

ในการขายผลผลิตแต่ละครั้งจะมีช่วงเวลาในการขายยางพาราก่อนด้วยของเกษตรกรแต่ละรายที่แตกต่างกัน ซึ่งรายละเอียดอยู่ในตารางที่ 4.9 ดังนี้

ตารางที่ 4.9 ความถี่ในการขายผลผลิต

(หน่วย : ราย)

ความถี่ในการขายผลผลิต	เกษตรกรที่ปลูกยางพารา		
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	รวม
น้อยกว่า 1 สัปดาห์	0(0)	4(3.3)	4(1.6)
1-2 สัปดาห์	101(84.1)	106(88.3)	207(86.25)
3-4 สัปดาห์	19(15.8)	10(8.3)	29(12.08)
รวม	120(100)	120(100)	240(100)

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ

ข้อมูลจากตารางแสดงให้เห็นความถี่ในการขายผลผลิตของเกษตรกรที่ผลิตยางพาราก่อนด้วย จากข้อมูลพบว่า เกษตรกรทั้งที่เป็นสวนขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีช่วงเวลาในการขายผลผลิตมากที่สุดในช่วง 1-2 สัปดาห์ต่อครั้ง ประมาณ 86.25 เปอร์เซ็นต์ของเกษตรกรทั้งหมด ในความถี่ที่ 3-4 สัปดาห์ มีเกษตรกร ประมาณ 12.08 เปอร์เซ็นต์ที่ขายผลผลิตในความถี่นี้ และสุดท้ายคือขายผลผลิตในช่วงน้อยกว่า 1 สัปดาห์ มีเกษตรกรแค่ 4 ราย คือเกษตรกรที่มีสวนขนาดกลางที่ขายในช่วงความถี่นี้

จากข้อมูลพบว่าเกษตรกรที่ผลิตยางพาราก่อนด้วยจะทำการขายผลผลิตเฉลี่ยแล้ว ประมาณ 1-2 สัปดาห์ต่อครั้ง เนื่องจากการผลิตยางพาราก่อนด้วยนั้น เป็นการผลิตที่แตกต่างจากการผลิตยางพาราแผ่นดิบ และไม่สามารถที่จะเก็บผลผลิตไว้เพื่อขายในเวลานานได้ เพราะสภาพยางก่อนด้วยจะแปรสภาพเป็นยางเน่า เกษตรกรจึงต้องเร่งขายผลผลิต ซึ่งเป็นข้อแตกต่างอย่างเห็นได้ชัดระหว่างการผลิตยางพาราในรูปแบบยางแผ่นดิบ กับการผลิตยางพาราในรูปแบบยางก้อนถ้วย อีกทั้งเกษตรกรยังต้องเผชิญกับความผันผวนของราคา และไม่สามารถที่จะเก็บผลผลิตของตนไว้เพื่อรอการขายในช่วงที่ราคาสูงได้

4.3 การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตยางพาราในแบบยางก้อนถ้วย

การศึกษาและวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของการผลิตยางพาราแบบก้อนถ้วยในเขตอำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย โดยในการศึกษาได้ทำการแบ่งกลุ่มเกษตรกรออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. สวนยางพาราขนาดเล็กคือ 5-15 ไร่ ต่อครัวเรือน
2. สวนยางพาราขนาดกลาง 15-25 ไร่ ต่อครัวเรือน

โดยแบ่งการเก็บแบบสอบถามคือ สวนยางพาราขนาดเล็กเก็บแบบสอบถามจำนวน 120 ชุด และสวนยางพาราขนาดกลางเก็บแบบสอบถามจำนวน 120 ชุด เก็บจากเกษตรกรผู้ผลิตยางพาราก้อนถ้วยในเขตอำเภอรัตนวาปีจังหวัดหนองคาย

การศึกษากการวิเคราะห์การลงทุนจะเก็บรวบรวมข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ด้วยหลักของการวิเคราะห์ทางการเงินดังนี้

- ระยะเวลาคืนทุน (payback period)
- การวิเคราะห์ความไหว (sensitivity analysis)
- อัตราผลตอบแทนภายในจากการลงทุน (internal rate of return)
- มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (net present value)
- อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (benefit cost ratio)
- เกณฑ์ในการตัดสินใจในการลงทุน (investment decision)

4.3.1 การคำนวณหาต้นทุนของเกษตรกรที่ปลูกยางพารา

แบ่งออกเป็นต้นทุนก่อนจะผลิต ต้นทุนหลังการผลิต และต้นทุนแปรผันตามการผลิต โดยแบ่งเป็นต้นทุนในการปลูกและดูแลรักษาก่อนการกรีด คือ

ตารางที่ 4.10 ต้นทุนของการปลูกยางพาราก่อนทำการกรีด

(หน่วย : บาท)

รายการ	สวนขนาดเล็ก 5-15 ไร่	สวนขนาดกลาง 15-25 ไร่
ค่าที่ดิน**	-	-
ค่าไถ่ พรวน ปรับที่ดินก่อนปลูกยางพารา	9,630	23,800
ค่าต้นกล้ายางพารา	21,660	33,580
ค่าแรงงานในการปลูก	7,100	19,700
ค่าปุ๋ย และค่ายากำจัดศัตรูพืช ปีที่1-6	128,000	194,600
รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมด	166,390	241,680

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ ** เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ประมาณ 224 ราย หรือประมาณ 93 เปอร์เซ็นต์ ไม่ได้มีการซื้อที่ดินเพื่อการปลูกยางพารา ในตารางที่ 4.10 จึงไม่รวมค่าที่ดินในการทำการปลูกยางพารา เพราะเป็นข้อมูลที่ได้จากการเก็บแบบสอบถามจากเกษตรกร แต่จะมีการนำราคาที่ดินจากการประเมินโดยกรมที่ดินมาใช้ในการวิเคราะห์ความแตกต่างของต้นทุน ในตารางที่ 4.11

ข้อมูลในตารางที่ 4.10 เป็นข้อมูลที่ได้จากการคำนวณ โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการเก็บแบบสอบถามจากเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในเขตพื้นที่อำเภอรัตนวาปี จำนวน 240 ราย โดยแบ่งเป็นสวนขนาดเล็ก 5-15 ไร่ จำนวน 120 ราย และสวนขนาดกลาง 15-25 ไร่ จำนวน 120 ราย จากข้อมูลที่ได้มีดังนี้คือ สวนขนาดเล็กพื้นที่เฉลี่ย 5-15 ไร่ ค่าไถพรวน 9,630 บาท ค่าต้นกล้ายางพารา 21,660 บาท ค่าแรงงานในการปลูก 7,100 บาท ค่าปุ๋ยและค่ายากำจัดศัตรูพืช ปีที่ 1-6 เป็นจำนวนเงิน 12,800 ส่วนสวนขนาดกลางพื้นที่เฉลี่ย 15-25 ไร่ มีค่าใช้จ่ายคือ ค่าไถพรวนและปรับที่ดิน 23,800 บาท ค่าต้นกล้ายางพารา 33,580 บาท ค่าแรงงานในการปลูกคือ 19,700 บาท และค่าปุ๋ยและยากำจัดศัตรูพืชปีที่ 1-6 คือ 194,600 บาท ในตารางที่ 4.10 นั้นเป็นต้นทุนรวมในปีที่ 1-6 ก่อนการกรีดยางพารา รวมต้นทุนสวนขนาดเล็กค่าใช้จ่ายทั้งหมดคือ 166,390 บาท และต้นทุนรวมของสวนขนาดกลางคือ 241,680

ในตารางที่ 4.11 เป็นข้อมูลที่ได้จากสำนักงานเกษตรอำเภอรัตนวาปี โดยข้อมูลในส่วนนี้เป็นข้อมูลที่สำนักงานเกษตรอำเภอรัตนวาปีได้เก็บรวบรวมเพื่อใช้เป็นสถิติต้นทุนจากการปลูกยางพาราก่อนด้วย โดยรวมค่าที่ดินที่ได้มีการประเมินเอาไว้ เพื่อให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตอย่างแท้จริง

ตารางที่ 4.11 ข้อมูลทุติยภูมิของสำนักงานเกษตรอำเภอรัตนวาปี ต้นทุนของการปลูกยางพาราก่อนทำการกรีดยาง

(หน่วย : บาท)

รายการ	สวนขนาดเล็ก 10 ไร่	สวนขนาดกลาง 20 ไร่
ค่าที่ดิน**	250,000	500,000
ค่าไถ พรวน ปรับที่ดินก่อนปลูกยางพารา	14,000	28,000
ค่าต้นกล้ายางพารา	7,600	15,200
ค่าแรงงานในการปลูก	3,800	7,600
ค่าปุ๋ย และค่ายากำจัดศัตรูพืช ปีที่ 1-6	93,960	187,920
รวมค่าใช้จ่าย	369,360	738,720

ที่มา : ข้อมูลจากสำนักงานเกษตรอำเภอรัตนวาปี เมษายน 2554

ข้อมูลในตารางที่ 4.11 คือข้อมูลที่สำนักงานเกษตรอำเภอรัตนวาปีได้เก็บรวบรวมไว้เพื่อใช้เป็นสถิติของการปลูกยางพารา โดยข้อมูลที่น่าสนใจคือข้อมูลที่อยู่ในระหว่างปี พ.ศ. 2543 – 2546 โดยข้อมูลที่นำมาเพื่อช่วยในการเปรียบเทียบให้เห็นข้อมูลจากการเก็บแบบสอบถามจากการเกษตรกรในปัจจุบัน และข้อมูลทุกข้อมูมิ ว่ามีความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกันหรือไม่ เพื่อที่จะได้ข้อมูลที่มีความถูกต้อง และผิดพลาดให้น้อยที่สุด

จากข้อมูลจะมีการแบ่งเป็น 2 กรณีคือ สวนขนาดเล็กใช้การคำนวณพื้นที่ของสวนยางจากเกษตรกรที่มีพื้นที่ขนาดเล็ก 9.878 ไร่ ในการคำนวณจะคิดพื้นที่เป็น 10 ไร่ และสวนขนาดกลางเฉลี่ยทั้งหมดคือ 20.35 ไร่ ในการคำนวณจะคิดพื้นที่เป็น 20 ไร่ ค่าที่ดินจากการประเมิน จะอยู่ระหว่าง 20,000 – 30,000 บาทต่อไร่โดยการเฉลี่ยค่าที่ดินที่มีการซื้อขายในเขตพื้นที่ซึ่งมีราคาประมาณ 25,000 บาทต่อไร่ ค่าไถ่พรวน ปรับที่ดิน คือ 1,400 บาทต่อไร่ ค่าต้นกล้ายางพารา 10 บาทต่อต้น โดยพื้นที่ 1 ไร่ จะใช้ต้นยางพารา โดยเฉลี่ย 76 ต้น ในพื้นที่ การปลูกระยะห่าง 3*7 เมตร ค่าแรงงานในการปลูกคือ 5 บาทต่อต้น ค่าปุ๋ยและค่ายากำจัดศัตรูพืช เฉลี่ยแล้ว คือ 1,566 บาทต่อไร่ ต่อปี ก่อนการผลิตรวมทั้งหมดคือ 6ปี ค่าใช้จ่ายโดยประมาณของสวนขนาดเล็ก คือ 369,360 และค่าใช้จ่ายโดยประมาณของสวนขนาดกลางคือ 738,720 บาท (ข้อมูลจากสำนักงานเกษตรอำเภอรัตนวาปี ปี 2553)

ในการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตยางพาราในรูปแบบยางพาราก่อนด้วยนั้น จะมีการแบ่งข้อมูลด้านต้นทุนออกเป็นสองช่วง คือช่วงก่อนทำการผลิตในระหว่างปีที่ 1ถึงปีที่ 6 คือช่วงก่อนการผลิต และหลังจากปีที่ 6 เป็นต้นไป คือช่วงที่ทำการผลิตได้แล้ว ข้อมูลที่ได้รับจึงมีรายได้เพิ่มขึ้นมาจากต้นทุนปกติ และรายจ่ายส่วนเพิ่มจากการทำการผลิตในรูปแบบยางพาราก่อนด้วยที่เพิ่มตามการผลิตของเกษตรกร เช่น ค่าน้ำกรด ค่าปุ๋ย ค่ากระสอบที่ใช้ในบรรจุยางพาราก่อนด้วยในการจำหน่าย เป็นต้น

ตารางที่ 4.12 ข้อมูลจากเกษตรกรในด้านต้นทุนในระหว่างทำการผลิต

(หน่วย : บาท)

รายการ	สวนขนาดเล็ก	สวนขนาดกลาง	คาดว่าจะใช้ งานได้นาน(ปี)
ต้นทุนคงที่			
1. ชุดเก็บน้ำยางประกอบด้วย	8,300	19,500	8
- ถ้วยรองน้ำยาง			
- ลวดแขวนถ้วย			
- ถังรอง			
2. ชุดอุปกรณ์กรีดยางประกอบด้วย	1,225	2450	5
- มีดกรีดยาง			
- หินลับมีด			
3. ค่าใช้จ่ายในการผลิตประกอบด้วย	1,606	1,780	2
- ไฟฉายและแบตเตอรี่			
รวมต้นทุนคงที่	11,131	23,730	
ต้นทุนผันแปร (จำนวนเงินประมาณต่อปี)	สวนขนาดเล็ก	สวนขนาดกลาง	
1. ค่าดูแลรักษา			
- ค่าปุ๋ยบำรุงยางในระหว่างการผลิต	22,660	53,240	
- ค่ายากำจัดศัตรูพืช	875	2,880	
2. ค่าน้ำกรด	2,620	4,180	
3. ค่าใช้จ่ายในการจำหน่าย			
- ค่ายานพาหนะ/ค่าน้ำมัน	2,580	3,370	
4. ค่าวัสดุในการเก็บน้ำยาง(ถุง,กระสอบ)	1,470	2,680	
5. ค่าแรงงานในการกรีดยาง 50:50	เฉลี่ยต่อปีตามรายได้	เฉลี่ยต่อปีตามรายได้	
รวมต้นทุนผันแปร	30,205	66,350	

ที่มา : จากการคำนวณ

จากตารางที่ 4.12 ต้นทุนระหว่างการผลิต และต้นทุนผันแปร จากข้อมูลจะเห็นว่าในส่วนต้นทุนคงที่ จะประกอบด้วย ชุดเก็บน้ำยาง ชุดอุปกรณ์ในการกรีดยาง และ ค่าไปฉายและแบตเตอรี่ ส่วนต้นทุนผันแปร จะคิดค่าใช้จ่ายเป็นปี ตามการผลิต โดยประกอบด้วย ต้นทุนในการดูแลรักษา

ประกอบด้วย ค่าปุ๋ย และค่ายากำจัดศัตรูพืช ค่าน้ำกรด ค่ายานพาหนะ และค่าวัสดุในการเก็บน้ำยาง ในการผลิตยางพาราก้อนถ้วยของเกษตรกรนั้น มีค่าใช้จ่ายอย่างอื่นคือ ค่าแรงงานในการผลิต และจากข้อมูลพบว่า สวนขนาดเล็กมีต้นทุนรวมทั้งรวมคือ 11,131 บาท ต้นทุนผันแปรต่อปีคือ 30,205 บาท สวนขนาดกลาง มีต้นทุนรวมทั้งรวมคือ 23,730 บาท ต้นทุนผันแปรต่อปีคือ 66,350 บาท

เนื่องจากข้อมูลในตารางที่ 4.12 เป็นข้อมูลต้นทุนผันแปร และต้นทุนคงที่ในการผลิต ซึ่งมีค่าเฉลี่ยแบ่งเป็น 2 กลุ่มตามจำนวนพื้นที่คือ ขนาดเล็ก และขนาดกลาง จึงใช้ข้อมูลจากการเก็บแบบสอบถามมาใช้ในการวิเคราะห์เพียงอย่างเดียว โดยต้นทุนคงที่และต้นทุนผันแปรที่เป็นข้อมูลทุติยภูมิ จากสำนักงานเกษตรอำเภอรัตนวาปี จะใช้ประกอบเพื่อดูความคลาดเคลื่อนของข้อมูลเพียงอย่างเดียว เนื่องจากข้อมูลทุติยภูมิ ยังมีข้อมูลที่ยังไม่ครบถ้วน จึงไม่สามารถใช้ในการคำนวณได้

4.3.2 การคำนวณรายได้จากการขายยางพาราก้อนถ้วย

จากการเก็บแบบสอบถามจากเกษตรกรทั้ง 240 ราย โดยแบ่งเป็นสวนขนาดเล็ก และขนาดกลางตั้งที่กล่าวไว้ข้างต้น ค่าเฉลี่ยของระยะเวลาการปลูกต้นยางของเกษตรกรเฉลี่ยอยู่ที่ 11 ปี และค่าเฉลี่ยของอายุต้นยางเมื่อเริ่มกรีดยูอยู่ที่ 7 ปี หมายความว่า จากการหาค่าเฉลี่ยของเกษตรกรที่กรีดยาง เกษตรกรกรีดยางมา ประมาณ 5 ปี แต่เนื่องจากการวิเคราะห์หาค่า ผลตอบแทนจากการลงทุน นั้น ต้นยางจะให้น้ำยางได้ประมาณ 25 ปี หลังจากเริ่มเปิดกรีดยางได้จะแสดงเป็นปี เพราะเกษตรกรไม่ได้กรีดยางพาราพร้อมกัน แต่จะถือเอาค่าเฉลี่ยของรายได้ในแต่ละปีของอายุต้นยางที่ปลูกแทน จากตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.13 รายได้จากการขายยางพาราก้อนถ้วย (หน่วย : บาท)

อายุต้นยางปีที่	สวนขนาดเล็ก	สวนขนาดกลาง
7	128,380	381,410
8	187,700	476,800
9	249,790	491,160
10	289,780	564,830
11	335,980	681,230
รวม รายได้เฉลี่ย 5 ปีแรก คือ	1,191,630	2,595,430

ที่มา : จากการคำนวณรายได้ของเกษตรกรจำนวน 240 ราย

จากตารางที่ 4.13 พบว่า รายได้ของเกษตรกรเฉลี่ยแล้ว มีรายได้เพิ่มขึ้นทุกปี สาเหตุเพราะราคายางพาราข้อนหลังไปเมื่อประมาณ 7 ปีที่แล้ว หรือประมาณปีพ.ศ. 2546 ราคายางก้อนถ้วยได้เริ่มมีการปรับราคาขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากประมาณกิโลกรัมละ 15- 20 บาท ณ ปัจจุบัน ราคายางก้อน

ถั่ว อยู่ที่มีประมาณกิโลกรัมละ 60 - 95 บาท จึงทำให้เกษตรกรมีรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการขายยางพาราที่อ่อนถั่ว

4.3.3 การวิเคราะห์ความไหวตัวของผลตอบแทนและต้นทุน

การวิเคราะห์ความไหวตัวนั้น จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการประเมินความสามารถของการผลิตยางพาราที่อ่อนถั่วต่อเหตุการณ์ในอนาคตที่จะเกิดขึ้น ทั้งอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์เดิมของโครงการที่ตั้งไว้ ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงสิ่งต่างๆที่เกิดขึ้นกับโครงการที่อาจไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ เพื่อที่จะวิเคราะห์ความเสี่ยงของโครงการในอนาคตได้ โดยจะมีการกำหนด อัตราคิดลด เป็นวิธีการวัดค่าผลตอบแทนและต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่เกิดจากโครงการ โดยคำนึงถึงค่าเสียโอกาสผ่านวิธีการคิดลด (Discount method) โดยใช้วิธีการคือ หามูลค่าปัจจุบัน (Net Present Value หรือ NPV) การหาอัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of return : IRR) และการหาอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit Cost Ratio หรือ B/C Ratio) รายได้ในอนาคตของยางพาราจากการคำนวณรายได้ย้อนหลัง 10 ปี พบว่ารายได้มีอัตราเพิ่มขึ้นประมาณ 3 เปอร์เซ็นต์ จึงกำหนดให้รายได้ มีการเพิ่มขึ้นทุกปี เพื่อศึกษาผลตอบแทนในอนาคต และอัตราคิดลดในรูปค่าที่แท้จริง โดยจะรวมค่าเสียโอกาสของเงินในการลงทุนโดยใช้เกณฑ์ ของธนาคารเพื่อการส่งเสริมการเกษตร หรือ ธกส ร้อยละ 7 ต่อปี (อัตราคิดลดในปี 2554)

ในการวิเคราะห์นี้เป็นการวิเคราะห์ระยะยาวคือ 31 ปี โดยจะใช้ข้อมูลที่ได้จากเกษตรกรร่วมกับข้อมูลทุติยภูมิ ในการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในโครงการ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ในการวิเคราะห์จะใช้เปอร์เซ็นต์ที่ได้จากการกำหนดค่าตัวแปรในการเพิ่มหรือลด ตั้งแต่ปีแรก ไปจนถึงปีที่ 31 เพื่อหาค่าและวิเคราะห์โครงการ

ในการวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการผลิตยางพาราที่อ่อนถั่ว นั้น จะรวมค่าที่ดินในต้นทุนด้วย และในการผลิตยางพารา เมื่อต้นยางหยุดให้น้ำยาง ประมาณปีที่ 25 ของการกรีดยาง หรือปีที่ 31 ของโครงการ เกษตรกรสามารถขายต้นยางได้ ในปัจจุบันเฉลี่ยแล้วจะสามารถขายต้นยางได้ประมาณ 30000 บาท ต่อไร่ (ข้อมูลจากสำนักงานเกษตรอำเภอนาวปี) ดังนั้นในปีที่ 31 จึงมีการรวมรายได้จากการขายต้นยางอยู่ด้วย โดยการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 4.14 วิเคราะห์มูลค่าทั้งหมดของการผลิตยางพาราปีก่อนด้วย กรณีสวนยางพาราขนาดเล็ก

ปีที่	อัตราคิด ลด 7 %	ต้นทุน	มูลค่าปัจจุบัน ของต้นทุน	รายได้	มูลค่าปัจจุบัน ของรายได้	มูลค่าปัจจุบันรายได้สุทธิ
1-6	1	416,390	416,390			416,390
7	0.9346	41,336	38,632	128,380	59,991	21,359
8	0.8734	30,205	26,381	187,700	81,968	55,587
9	0.8163	31,811	25,967	249,790	101,951	75,984
10	0.7629	30,205	23,043	289,780	110,536	87,493
11	0.713	30,205	21,536	335,980	119,776	98,240
12	0.6663	31,111	20,729	346,059	115,289	94,560
13	0.6227	32,044	19,954	356,441	110,977	91,023
14	0.582	33,006	19,209	367,134	106,836	87,626
15	0.5439	33,996	18,490	378,148	102,837	84,347
16	0.5083	35,016	17,798	389,493	98,989	81,191
17	0.4751	36,066	17,135	401,178	95,299	78,164
18	0.4440	37,148	16,493	413,213	91,733	75,239
19	0.4150	38,263	15,879	425,609	88,313	72,434
20	0.3878	39,411	15,283	438,378	85,001	69,717
21	0.3624	40,593	14,710	451,529	81,817	67,106
22	0.3387	41,811	14,161	465,075	78,760	64,599
23	0.3166	43,065	13,634	479,027	75,830	62,195
24	0.2959	44,357	13,125	493,398	72,998	59,872
25	0.2765	45,688	12,632	508,200	70,258	57,625
26	0.2584	47,058	12,159	523,446	67,629	55,469
27	0.2415	48,470	11,705	539,149	65,102	53,396
28	0.2257	49,924	11,267	555,324	62,668	51,400
29	0.2104	51,422	10,819	571,983	60,172	49,353
30	0.1971	52,965	10,439	589,143	58,060	47,620
31	0.1842	54,554	10,048	906,817	83,517	73,469
รวม		1,416,120	847,629	10,790,376	2,146,319	2,131,470

ที่มา : จากการคำนวณ

จากตารางที่ 4.14 ในกรณีเกษตรกรที่มีสวนยางพาราขนาดเล็ก จากผลการศึกษา แสดงค่า NPV , B/C ratio ,IRR และ PB ดังนี้

NPV	มีค่าเท่ากับ	2,131,470
B/C ratio	มีค่าเท่ากับ	2.53
IRR	มีค่าเท่ากับ	16 %
PB	มีค่าเท่ากับ	4.07 หมายถึงสามารถคืนทุนในปีที่ 10 ปี

สามารถคืนทุนจากการลงทุนได้ในปีที่ 10 โดยการคำนวณการผลิตในระยะยาวนั้นใช้การคำนวณจากสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันและการคาดการณ์ในอนาคต โดยรายได้ที่เกษตรกรจะได้รับนั้น จะมีการใช้อัตราร่วมเพิ่ม 3 เปอร์เซ็นต์ จากรายได้ที่ได้มีการเก็บแบบสอบถามจากเกษตรกร เพราะในอนาคตราคาสินค้าหรือบริการต่างๆ มีแนวโน้มที่สูงขึ้นทุกๆปี ดังนั้นการคำนวณมูลค่าในอนาคตจึงจำเป็นต้องใช้การเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ย เพื่อทราบค่าจากการประมาณค่าในอนาคต และรวมทั้งค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในกรณีต้นทุน ตั้งแต่อดีตจนถึงอนาคตนั้น มีการเพิ่มค่าขึ้นของต้นทุนการผลิตอยู่ตลอดเวลา ทั้งราคาปุ๋ย น้ำกรด หรือวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่มีราคาสูงขึ้น จึงจำเป็นต้องกำหนดค่าต้นทุนในการผลิตขึ้นมา ในที่นี้ให้ต้นทุนส่วนเพิ่มคือ 3 เปอร์เซ็นต์ โดยใช้ข้อมูลราคาค้นทุนการผลิตในอดีต เป็นตัวคำนวณสัดส่วนการเพิ่มของต้นทุน ในอนาคต เพื่อให้ได้ค่าที่ผิดพลาดน้อยที่สุด นอกจากนี้ยังใช้อัตราคิดลดที่ 7 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งกำหนดขึ้นมาเพื่อ คิดอัตราคิดลดในรูปค่าที่แท้จริง โดยจะรวมค่าเสียโอกาสของเงินในการลงทุนที่เลือกใช้นี้เนื่องจากเป็นอัตราที่ใช้ในธนาคารเพื่อการส่งเสริมการเกษตร (ชกส)โดยในกรณีนี้คือ 7 เปอร์เซ็นต์ต่อปี

ตารางที่ 4.15 วิเคราะห์มูลค่าทั้งหมดของการผลิตยางพาราที่อ่อนด้วย กรณีสวนยางพาราขนาดกลาง

ปีที่	อัตราคิดลด 7 %	ต้นทุน	มูลค่าปัจจุบันของ ต้นทุน	รายได้	มูลค่าปัจจุบัน ของรายได้	มูลค่าปัจจุบัน รายได้สุทธิ
1-6	1	741,680	741,680			741,680
7	0.9346	90,080	84,189	381,410	178,233	94,044
8	0.8734	66,350	57,950	476,800	208,219	150,268
9	0.8163	68,130	55,615	791,160	322,912	267,297
10	0.7629	66,350	50,618	564,830	215,454	164,836
11	0.7130	66,350	47,308	681,230	242,858	195,551
12	0.6663	68,341	45,535	701,667	233,760	188,225
13	0.6227	70,391	43,832	722,717	225,018	181,186
14	0.5820	72,502	42,196	744,398	216,620	174,424
15	0.5439	74,678	40,617	766,730	208,512	167,895
16	0.5083	76,918	39,097	789,732	200,710	161,613
17	0.4751	79,225	37,640	813,424	193,229	155,589
18	0.4440	81,602	36,231	837,827	185,998	149,766
19	0.4150	84,050	34,881	862,962	179,065	144,184
20	0.3878	86,572	33,573	888,851	172,348	138,776
21	0.3624	89,169	32,315	915,516	165,892	133,577
22	0.3387	91,844	31,108	942,982	159,694	128,586
23	0.3166	94,599	29,950	971,271	153,752	123,802
24	0.2959	97,437	28,832	1,000,409	148,011	119,179
25	0.2765	100,360	27,750	1,030,421	142,456	114,706
26	0.2584	103,371	26,711	1,061,334	137,124	110,413
27	0.2415	106,472	25,713	1,093,174	132,001	106,288
28	0.2257	109,666	24,752	1,125,969	127,066	102,314
29	0.2104	112,956	23,766	1,159,748	122,006	98,240
30	0.1971	116,345	22,932	1,194,541	117,722	94,790
31	0.1842	119,835	22,074	1,830,377	168,578	146,504
รวม		2,935,275	1,686,863	22,349,482	4,557,236	4,353,733

ที่มา : จากการคำนวณ

จากตารางที่ 4.15 ในกรณีเกษตรกรที่มีสวนยางพาราขนาดกลาง จากผลการศึกษา แสดงค่า NPV , B/C ratio ,IRR และ PB ดังนี้

NPV	มีค่าเท่ากับ	4,353,733
B/C ratio	มีค่าเท่ากับ	2.70
IRR	มีค่าเท่ากับ	22 %
PB	มีค่าเท่ากับ	4.07 หมายถึงสามารถคืนทุนในปีที่ 10 ปี

จากตารางที่ 4.19 กรณีของเกษตรกรที่มีสวนยางพาราขนาดกลาง มีความสามารถในการคืนทุนได้ในปีที่ 10 และมีรายได้รวมหลังจากผลิตครบ 25 ปี คือ 4,557,236 บาท ซึ่งเฉลี่ยการผลิตยางพาราก่อนด้วย สามารถสร้างรายได้ต่อปีประมาณ 147,007 บาทต่อปี ซึ่งเป็นรายได้ต่อปีที่สูงสำหรับการผลิตยางพาราก่อนด้วย โดยตารางข้างต้นได้ใช้การประมาณค่ารายได้ในอนาคต และค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนที่มีแนวโน้มจะเพิ่มสูงขึ้นในอนาคตรวมไว้ ด้วยเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางเศรษฐศาสตร์ รวมทั้งต้นทุนค่าเสียโอกาส โดยรวมอยู่ในอัตราคิดลดที่ 7 เปอร์เซ็นต์ จากการคำนวณรายได้ที่เกษตรกรได้รับจากการขายยางพาราก่อนด้วย อยู่ในระดับที่สูง เกษตรกรจึงให้ความสำคัญในการหันมาผลิตยางพาราก่อนด้วยกันอย่างแพร่หลาย รวมทั้งสภาพภูมิประเทศที่เอื้ออำนวยต่อการปลูกยางพารา ทำให้อาชีพหลักของเกษตรกรในเขตอำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย ส่วนใหญ่จึงประกอบอาชีพผลิตยางพารามากที่สุด

ตารางที่ 4.16 การวิเคราะห์ความไหวตัว ณ อัตราคิดลด 7 %

รายการ	สวนยางพาราขนาดเล็ก			
	NPV	IRR	B/C ratio	ระยะเวลาคืนทุน
ต้นทุนเพิ่ม5% รายรับลดลง 5%	1,422,069	12%	2.91	14 ปี 3 เดือน
ต้นทุนเพิ่ม10% รายรับลดลง 5 %	1,418,343	10%	1.50	14 ปี 8 เดือน
ต้นทุนเพิ่ม15%รายรับลดลง 5%	773,803	7%	0.92	27 ปี 2 เดือน

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ : ตารางการคำนวณที่ 1-3 ในภาคผนวก

จากการคำนวณข้อมูลต้นทุนและรายรับจากการผลิตยางพาราก่อนด้วย พบว่าสวนยางพาราขนาดเล็กรายการกรีด 25 ปี ที่อัตราคิดลด 7 เปอร์เซ็นต์ พบว่า เมื่อมีการเพิ่มค่าใช้จ่ายขึ้นร้อยละ 5, 10, 15 และรายรับลดลง ร้อยละ 5 จะได้มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) ในกลุ่มสวนยางพาราขนาดเล็กร้อยละ 1,422,069 , 1,418,343 , 773,803 อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (IRR) คือ 12 % , 10 % , 7 % ตามลำดับ และค่าอัตราส่วนรายได้ต่อค่าใช้จ่าย (B/C ratio) คือ 2.91 , 1.50 , 0.92 ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวทำให้ NPV มีค่าน้อยลง ค่า IRR ที่ได้มีค่าลดลงใกล้เคียงกับอัตราคิดลดร้อยละ 7 และค่า B/C ratio น้อยกว่า 1 ดังนั้นการลงทุนนี้มีความเป็นไปได้หากต้นทุนเพิ่มขึ้นแค่ 10 % ที่รายได้ลดลง 5 % แต่ในกรณีต้นทุนเพิ่ม 15 % โครงการจะไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน

ตารางที่ 4.17 การวิเคราะห์ความไหวตัว ณ อัตราคิดลด 7 %

รายการ	สวนยางพาราขนาดกลาง			
	NPV	IRR	B/C ratio	ระยะเวลาคืนทุน
ต้นทุนเพิ่ม5% รายรับลดลง 5%	2,615,981	16%	1.58	15 ปี 4 เดือน
ต้นทุนเพิ่ม10% รายรับลดลง 5 %	2,049,063	13%	1.19	21 ปี 3 เดือน
ต้นทุนเพิ่ม15%รายรับลดลง 5%	955,323	11%	0.82	ไม่สามารถคืนทุนได้

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ : ตารางการคำนวณที่ 4-6 ในภาคผนวก

จากการคำนวณข้อมูลต้นทุนและรายรับจากการผลิตยางพาราก่อนด้วย พบว่าสวนยางพาราขนาดกลางอายุการกรีด 25 ปี ที่อัตราคิดลด 7 เปอร์เซ็นต์ พบว่า เมื่อมีการเพิ่มค่าใช้จ่ายขึ้นร้อยละ 5, 10, 15 จะได้มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) ในกลุ่มสวนยางพาราขนาดกลางคือ 2,615,981 , 2,049,063 และ 955,323 อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (IRR) คือ 16% , 13% , 11% ตามลำดับ และค่าอัตราส่วนรายได้ต่อค่าใช้จ่าย (B/C ratio) คือ 1.58, 1.19, 0.82 ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวทำให้ NPV มีค่าน้อยลง ค่า IRR ที่ได้มีค่าลดลงใกล้เคียงกับอัตราคิดลดร้อยละ 7 และค่า B/C ratio น้อยกว่า 1 ดังนั้นการลงทุนนี้มีความเป็นไปได้หากต้นทุนเพิ่มขึ้นแค่ 10 % ที่รายได้ลดลง 5 % แต่ในกรณีต้นทุนเพิ่ม 15 % โครงการจะไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน เพราะโครงการไม่สามารถคืนทุนได้

4.4 ปัญหา – อุปสรรคในการผลิตยางพาราก่อนด้วย ความต้องการของเกษตรกร ทัศนคติ

แรงจูงใจด้านตลาดและราคา

ในการศึกษาเกี่ยวกับปัญหา – อุปสรรคในการผลิตยางพาราก่อนด้วยนั้น จะแบ่งออกเป็นหัวข้อต่างๆ ทั้งในด้านความต้องการของเกษตรกร ทัศนคติ รวมทั้งประเด็นในด้านแรงจูงใจของเกษตรกรในการศึกษาเกี่ยวกับการผลิตยางพาราก่อนด้วย

เกษตรกรที่ผลิตยางพาราก่อนด้วยนั้นมีความจำเป็นจะต้องทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการผลิตยางพาราก่อนด้วย รวมถึงราคาในการขายอยู่ตลอด เพราะราคายางพาราก่อนด้วยมีราคาที่ไม่แน่นอน มีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ดังนั้นเกษตรกรจึงจำเป็นต้องทราบข้อมูลข่าวสาร โดยจากการเก็บแบบสอบถามจากเกษตรกร ได้ข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 4.18 ความถี่ในการรับข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับยางพาราก่อนด้วย

(หน่วย:เปอร์เซ็นต์)

แหล่งข่าวสาร/สื่อ	ความถี่ (ครั้ง/สัปดาห์)		
	5 ครั้งขึ้นไป	3 – 4 ครั้ง	ไม่เกิน 2 ครั้ง
1. จากบุคคลในครอบครัว	28.1	16.9	55.1
2. จากเพื่อนบ้าน	37.6	23.9	38.5
3. วิทยู	19.6	37.5	42.9
4. โทรทัศน์	32.5	26.3	41.2
5. หนังสือพิมพ์	22.1	19.5	58.4
6. เจ้าหน้าที่ของรัฐ	13.9	35.7	50.4
7. เจ้าหน้าที่ของบริษัท	12.2	31.3	56.5
8. หอกระจายข่าว	30.4	22.6	47
9. วารสารการเกษตร	16.5	37.4	46.1

ที่มา : จากการคำนวณ

จากข้อมูลในตารางที่ 4.18 พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการผลิตยางพาราก่อนด้วยนั้นมีความถี่ในการรับข้อมูลส่วนใหญ่ไม่เกิน สัปดาห์ละสองครั้ง แสดงให้เห็นว่าข่าวสารที่จำเป็นสำหรับเกษตรกรนั้น มีการบริโภคข้อมูลข่าวสารที่น้อย และจากข้อมูลดังกล่าวพบว่า ความถี่ในการทราบข้อมูล มากที่สุดในกรณีมากกว่า 5 ครั้งต่อสัปดาห์ คือการรับข้อมูลจากเพื่อนบ้าน อันดับที่สองคือ การรับข้อมูลจากโทรทัศน์ และอันดับที่สามคือ การรับข้อมูลจากหอกระจายข่าว และอันดับสุดท้าย หอกระจายข่าวในชุมชน ที่ให้ความสำคัญแก่สมาชิกใน

ชุมชนในการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาชีพของคนในชุมชน เพื่อพัฒนาศักยภาพของเกษตรกร และพัฒนาชุมชนด้วย

ในประเด็นด้านปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อต้นยางพารา มีปัญหาหลักได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับ ภัยธรรมชาติ และปัญหาที่เกี่ยวกับ โรคแมลงและวัชพืช ปัญหาที่ได้สอบถามเกษตรกรได้นำข้อมูล เกี่ยวกับปัญหามาจากสำนักงานเกษตรอำเภอรัตนวาปี โดยใช้วิธีการคำนวณจากการเก็บข้อมูลแต่ ละปัจจัย แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการจัดเรียง คะแนนเฉลี่ยระดับปัญหาจากมาก ไปถึง น้อย และทำการแปลความหมายของระดับคะแนน (รายละเอียดของการแบ่งระดับคะแนนเฉลี่ยอยู่ในบทที่ 3 หน้าที่ 20)

ตารางที่ 4.19 ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อต้นยางพารา

ประเด็น	เกษตรกรผู้ผลิตยางพาราก่อนด้วย	
	คะแนนเฉลี่ย	ระดับปัญหา
1. ปัญหาเกี่ยวกับภัยธรรมชาติ		
- ไฟไหม้	2.12	ปานกลาง
- ภัยแล้ง	2.26	ปานกลาง
- ฝนตกชุกกรีดขางไม่ได้	2.15	ปานกลาง
2. ปัญหาเกี่ยวกับโรคแมลงและวัชพืช		
- สวนยางมีแมลงรบกวนและวัชพืชมาก	2.13	ปานกลาง
- ต้นยางพาราเป็นโรค	2.18	ปานกลาง

ที่มา : จากการคำนวณ

จากข้อมูลในตารางที่ 4.19 นั้น ปัญหาทั้งด้านภัยธรรมชาติ-โรคแมลงและวัชพืชไม่ได้ส่งผลกระทบต่อเกษตรกรมาก เพราะเกษตรกรได้รับความรู้ในการป้องกันภัยธรรมชาติ ในกรณีภัยแล้ง โอกาสในการเกิดกับเขตพื้นที่ที่ทำการศึกษามีความเป็นไปได้้น้อยมาก เพราะปริมาณน้ำฝนในแต่ละปีมีปริมาณที่มากเป็นอันดับต้นๆ ของเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในเรื่องปัญหาฝนตกชุกจากการศึกษาโครงสร้างการผลิตยางพาราก่อนด้วย ในกรณีที่ฝนตกไม่เป็นอุปสรรคในการผลิตยางพารา

ในการศึกษาในหัวข้อความต้องการของเกษตรกร ทัศนคติ แรงจูงใจด้านตลาดและราคา เพื่อช่วยให้ทราบถึงความต้องการของเกษตรกรที่มีความต้องการในด้านต่างๆ เกี่ยวกับการผลิตยางพาราก้อนถ้วย โดยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บแบบสอบถามจากเกษตรกรผู้ผลิตยางพาราก้อนถ้วย มาวิเคราะห์ เพื่อให้ทราบถึงความต้องการของเกษตรกร และสามารถพัฒนาคุณภาพการผลิตยางพาราก้อนถ้วยให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยข้อมูลแบ่งออกเป็นสามหัวข้อ คือด้านราคาขายพารา ด้านการผลิต และด้านการส่งเสริม และนำข้อมูลที่ได้มาคำนวณโดยใช้กำหนดเกณฑ์เพื่อใช้เป็นตัวชี้วัดความต้องการของเกษตรกรในด้านต่าง เพื่อให้ทราบถึงความต้องการที่แท้จริงของเกษตรกร และยังช่วยให้ทราบถึงปัญหาที่เกษตรกรได้รับ เพื่อพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพ และความพึงพอใจสูงสุด โดยใช้วิธีการคำนวณจากการเก็บข้อมูลแต่ละปัจจัย แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการจัดเรียงคะแนนเฉลี่ยระดับปัญหาจากมาก ไปถึง น้อย และทำการแปลความหมายของระดับคะแนน โดยแบ่งข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน คือ มาก ปานกลาง น้อย โดยให้เกษตรกรเลือกความต้องการ ในระดับที่พึงพอใจ แล้วจึงนำมาประเมินผล และวิเคราะห์ในลำดับต่อไป

ตารางที่ 4.20 ความต้องการของเกษตรกร ทศนคตี่ แรงจูงใจด้านตลาดและราคา

ประเด็น	เกษตรกรผู้ผลิตยางพาราก่อนด้วย	
	คะแนนเฉลี่ย	ระดับความต้องการ
ประเด็นด้านราคายางพารา		
1. มีความรู้ในการกำหนดราคายางพาราแนวโน้ม ราคายางพาราในอนาคต	2.47	ปานกลาง
2. ต้องการราคาที่เหมาะสมในการรับซื้อเพื่อให้อู่ กับการขายในแต่ละครั้ง	2.64	มาก
3. ต้องการให้มีการประกันราคายางพารา	2.78	มาก
4. เปิดประมูลราคาโดยให้เกษตรกรทราบทั่วถึง	2.72	มาก
5. การแทรกแซงราคายางพาราจากรัฐบาล เพื่อ ช่วยเหลือเกษตรกร	2.71	มาก
6. ต้องการการประกาศราคาอย่างสม่ำเสมอ	2.69	มาก
7. ต้องการตลาดรับซื้อบริเวณที่ใกล้กับแหล่งผลิต	2.66	มาก
ประเด็นด้านการผลิต		
1. ท่านต้องการความรู้ในด้านการผลิต	2.7	มาก
2. ท่านสามารถทำการกรีดยางเองโดยไม่ต้องจ้าง แรงงาน	2.55	มาก
3. ท่านพอใจในรูปแบบการผลิตที่เลือก	2.61	มาก
4. ท่านพอใจต่อจำนวนผลผลิตที่มีในตอนนี	2.58	มาก
5. ต้องการให้มีการรวมกลุ่มปรับปรุงคุณภาพยาง	2.64	มาก
6. รวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อช่วยในด้านจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์	2.57	มาก
7. มีการส่งเสริมการผลิตอย่างต่อเนื่อง	2.81	มาก
ประเด็นด้านการส่งเสริม		
1. ท่านมีความพอใจในการส่งเสริมยางพาราในระดับ ใด	2.75	มาก

ตารางที่ 4.20 ความต้องการของเกษตรกร ทักษะคติ แรงจูงใจด้านตลาดและราคา (ต่อ)

2. ต้องการให้มีการส่งเสริมด้านปุ๋ยเคมี หรือปุ๋ยอื่นที่ช่วยในการกำจัดวัชพืช โรคต่างๆ และเร่งการเจริญเติบโต	2.68	มาก
3. สนับสนุนด้านการขายให้เกษตรกร	2.72	มาก
4. ต้องการการส่งเสริมจากภาครัฐบาล	2.77	มาก
5. สนับสนุนด้านการผลิตโดยแนะนำเกษตรกร	2.61	มาก
6. แนะนำในเรื่องการขาย วิธีการประหยัดต้นทุน	2.67	มาก
7. ต้องการการส่งเสริมจากหน่วยงานอื่น เช่น อบต. หรือองค์กรท้องถิ่น	2.60	มาก
8. ต้องการการส่งเสริมจากภาคเอกชน	2.59	มาก

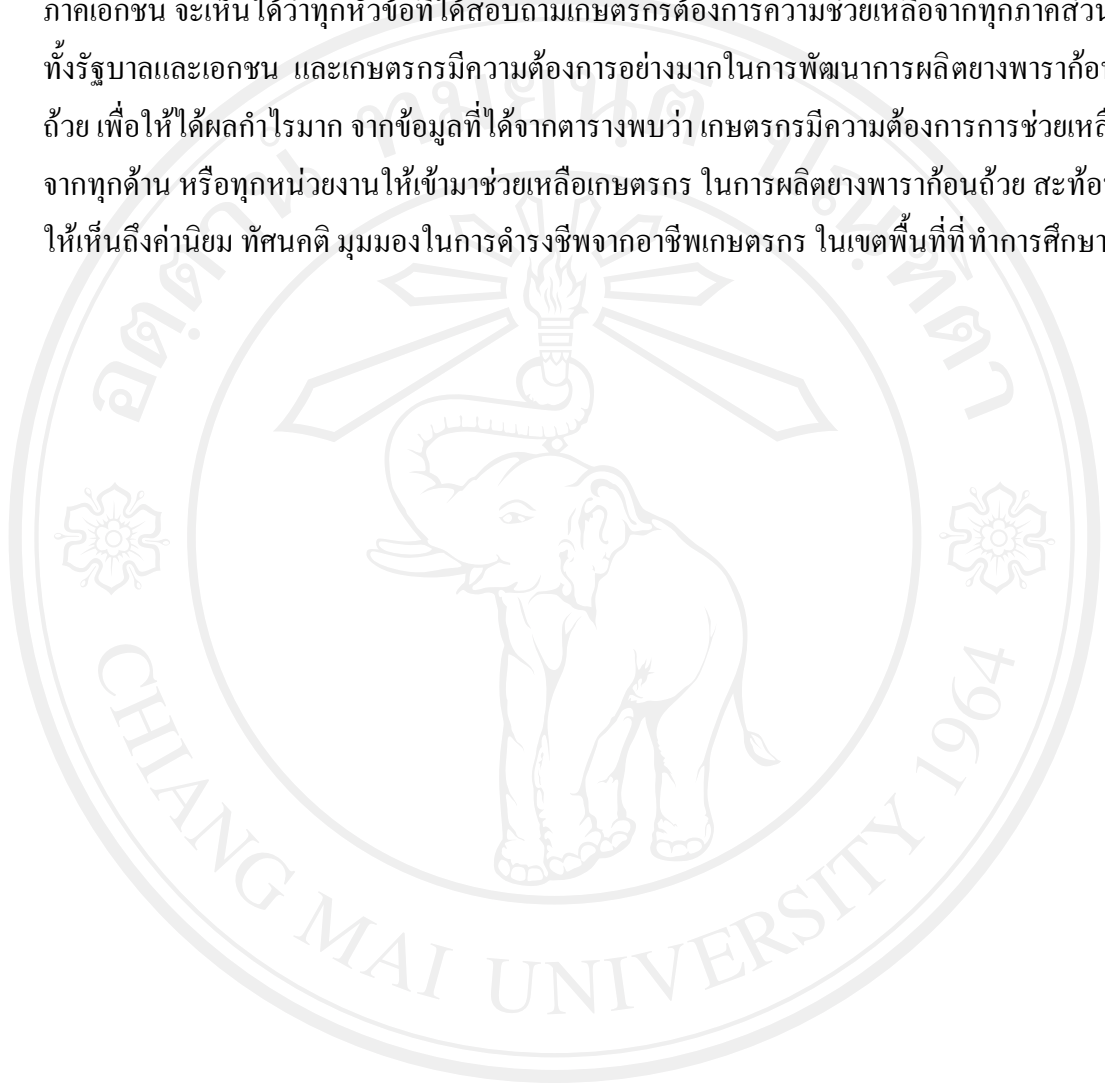
ที่มา : จากการคำนวณ

จากตารางที่ 4.20 จะพบว่าเกษตรกรมีความต้องการในหัวข้อต่างๆอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรนั้นมีความสนใจและมีความต้องการในการพัฒนาการผลิตของตนเองให้พัฒนาต่อไป โดยแบ่งหัวข้อในการวิเคราะห์ได้ดังนี้

ประเด็นด้านราคาขายพารา จะเห็นว่าประเด็นในด้านราคาขายพาราเกษตรกรให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากเกือบทุกอัน โดยเกษตรกรต้องการให้มีการประกันราคาจากทางรัฐบาล และมีการประมูลราคาโดยยุติธรรมและให้เกษตรกรทราบทั่วถึงกัน รวมถึงการช่วยเหลือเกษตรกรในด้านราคา และเกษตรกรต้องการให้มีการขยายพื้นที่รับซื้อขอยพาราเพื่อลดต้นทุนในการเดินทางไปขายขอยพารา แต่มีหนึ่งประเด็นที่เกษตรกรไม่ได้ให้ความสำคัญมากคือเรื่องการมีความรู้เกี่ยวกับการกำหนดราคาขอยพารา แนวโน้มราคาขอยพาราในอนาคต ซึ่งเป็นเรื่องที่เกษตรกรให้ความสำคัญแค่ระดับปานกลาง ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงเกษตรกรอาจจะไม่มีความรู้ในเรื่องราคาขอยพาราในอนาคตและไม่ให้ความสนใจในกรณีนี้

ประเด็นด้านการผลิต เกษตรกรที่ได้ทำการสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับประเด็นด้านการผลิตมาก เพราะเกษตรกรต้องการให้มีการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาการผลิตขอยพาราในรูปแบบขอยพาราก้อนด้วยให้มีคุณภาพสูงขึ้นและการจัดซื้อด้านวัสดุอุปกรณ์ในราคาถูกโดยมีการรวมกลุ่มกัน และเกษตรกรต้องการความรู้ในการผลิตขอยพาราก้อนด้วย

ประเด็นด้านการส่งเสริม เกษตรกรมีความต้องการการสนับสนุนจากรัฐบาล ทั้งด้านการส่งเสริมการผลิต แนะนำการขาย รวมทั้งต้องการการส่งเสริมจากหน่วยงานส่วนท้องถิ่น และจากภาคเอกชน จะเห็นได้ว่าทุกหัวข้อที่ได้สอบถามเกษตรกรต้องการความช่วยเหลือจากทุกภาคส่วน ทั้งรัฐบาลและเอกชน และเกษตรกรมีความต้องการอย่างมากในการพัฒนาการผลิตยางพาราก่อนด้วย เพื่อให้ได้ผลกำไรมาก จากข้อมูลที่ได้จากรายพบ ว่า เกษตรกรมีความต้องการการช่วยเหลือจากทุกด้าน หรือทุกหน่วยงานให้เข้ามาช่วยเหลือเกษตรกร ในการผลิตยางพาราก่อนด้วย สะท้อนให้เห็นถึงค่านิยม ทักษะคติ มุมมองในการดำรงชีพจากอาชีพเกษตรกร ในเขตพื้นที่ที่ทำการศึกษา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved